

صادق بریرانی (متولد ۱۳۰۲ ش)

صادق بریرانی، نقاش و از پیشگامان گرافیک نوین ایران است. تلفیق گرافیک، نقاشی و خط از ویژگی‌های مهم آثار اوست. او در اوایل دهه ۱۳۴۰، سلسله ترکیب‌بندی‌هایی نیمه‌انتزاعی با لکه‌رنگ‌های موج‌مانند بر زمینه سیاه پدید آورد. بعدها رنگ‌های درخشان را از کارش حذف کرد و خطوط منحنی و روان را در نقاشی موضوعاتی چون شاخه درختان، گل‌ها و پرندگان به کار گرفت. برای تسریع در دورگیری، با خطوط متنوع شیوه‌ای جدید به کار بست. این روش همراه با تأثیرپذیری از هنر خاور دور، آغاز حرکتی به سوی انتزاع خطنگارانه و تحول در آثارش شد.

بریرانی سیر تحول کارش را این‌گونه توضیح می‌دهد: «طرح‌های من به جهان بیرونی پیرامونم منحصر بود که ناگهان وجد صوفیانه، جذبه عاشقانه و دید عارفانه شاعران عارف ایران‌زمین به کمک آمدند. نوشتن و شکسته‌نویسی را پایه ساختن و بسیار نوشتم. به سیاه‌مشق و سیاه‌نوشتن رسیدم که دیگر ردپایی از کلمه نماند. این دوران روزی به سر رسید.»

بدین‌سان بریرانی از نشانه‌های کهکشانی انتزاعی به طراحی پیکرنا (پیکرهای سایه‌وار) بازگشت و اغلب طرح‌هایش را به روش‌های چاپ دستی اجرا کرد.

او در طراحی پوسترهایش نیز از تجربه نقاشی خود بهره بسیار گرفت و در ترکیب‌بندی آنها از همان خطوط، نشانه‌های انتزاعی و پیکرهای سایه‌وار موزون استفاده کرد.

منبع

پاکباز، رویین، (۱۳۹۵)، *دایرة‌المعارف هنر*، ج ۱، تهران: فرهنگ معاصر، صص ۲۸۱-۲۸۲.